
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOLD: Før Jul. — Julenatt. — La Verna. — Nye røster om Konnersreuth. — En Nonni-bok. — Julestemning fra Neapel. — Religiøs kunst. — Den døde — Søster Louise-Antoinette. — Herhjemme — og derute.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 25287

RETT + OG + SANNHET

Før Jul.

Av SIGRID UNDESET.

Rorate, coeli desuper, et nubes pluant justum.

Aperiatur terra et germinet salvatorem.

La det dugge fra oven, himler, og skyerne regne den Retfærdige ned —.

La jorden aapne sig og en Frelser vokse frem.

Adventstiden liturgiske andagter, Rorate-bønnerne og de syv store antifonerne, O-antifonerne kaldes de etter den syvfoldige paakaldelse, O Visdom, O Adonai, O Jesse rotskudd, O du som har Davids nøkkel — hører til det skjønneste av religiøs poesi som katholicismen har skapt. Priére et Poési har Henri Bremond kaldt en av sine bøker — her i disse adventsandagterne er bøn og poesi ett. Hvor gamle de er i Kirken er ikke sikkert kjendt, O-antifonerne er imidlertid sikkert brukt i det niende aarhundrede, og rimeligvis meget ældre.

Ja hvad saa? Fordi om vi vet at Kristi Kirke alt i tusen aar har klaget sin længsel: Vide, Domine, afflictionem populi tui et mitte quem missurus es. Herre, se dit folks trængsel og send den du sende skal. — O Rex Gentium, folkenes konge og deres længsel, hjørnesten som binder sammen og gjør det skilte til ett, kom og frels mennesket, som du har skapt av jordens slam —.

I tusen aar har Kirken bedt slik, for hele menneskeheden — og der har været tider som var haardere end vor tid: vargold, uaar, lange ufredstider da krigen var kronisk. Og det er vel et spørsmal om fortidens kriger i virkeligheten var mindre grufulde end den mo-

derne krig, hvis en bare ser paa de fysiske lidelser og den materielle ødelæggelse som krigen bragte. Læser en samtidiges skildringer av hungersnøden i en beleiret by — i Münster for eksempel, da gjendøperne under sin sindssyke «konge» Johan av Leiden holdt byen i femten maaneder mot beleiringsarmeerne, av den civile befolknings skjæbne, kvindernes og barnas, i en by som blev indtatt av leietropperne, som Rom i 1527, av forholdene paa landsbygden i Frankrike under hundreaarskrigen og i Tyskland under tredveaarskrigen, saa faar en liten tro paa at det er krigens rædsler som nogensinde skal faa menneskene til at bli fredeligere.

Men det er kanskje nok sandt at den aandelige nød, som Verdenskrigen har brakt over vor tids mennesker, er anderledes, og at den føles bitterere. For de brede lag i Europa hadde jo utviklingslæren og det nittende aarhundredes kulturoptimisme skapt etslags illusorisk verdensbillede, hvori vor kultur, Europas kultur, var ensbetydende med *kulturen* i det hele tatt. Og kulturhistorien var likesom en roman i mange bind, men den var garantert at ende godt, og vi var netop i dette siste kapitel, hvor alle floker holder paa at løse sig op. Fortsættelsen, fremtiden, *Utopia*, var en anden historie, om den nye lykkelige verden — og det var mange som moret sig med at fantasere om hvordan den skulde bli. Men Gud maa vite om mange av dem virkelig vilde hat lyst til at opleve sine egne fantasier?

De aller fleste syntes sikkert i virkeligheten at det var mere tilfredsstillende at faa være med i slutten paa menneskehetens lange og spændende og blodige roman, idet den slutter med heltens seir og triumf. Og denne lyse tro paa «menneskeandens seir», som ogsaa skulde skape fred paa jorden og i menneskene en velbehagelighet, almindelig velstand og et høiere sjælelig niveau for hele slegten, den var aldeles ikke over hele linjen bevisst anti-kristen. Sammen med den aandstrømning som bevisst gav Gud avsked og foretrak at tro paa menneskenes egen kraft og styrke, gik en anden forestillingslinje som sprang ut i Calvinismen: Idelig og uavlatelig at frembringe nyttige ting er menneskets høie, hellige pligt, en Gud velbehagelig beskjæftigelse, og det er bare ved at ha held med sig i sine forretninger at mennesket kan bli viss paa, om det hører til den lille forutkaarede flokk som skal bli frelst. Ogsaa hos os fik denne selsomme kristendomsopfatning, som egentlig var Lutherdommen noksaa fremmed (se Dorthe Engelbrektsdatter og «Taarepersen») indpas med sekter som var importert fra engelsk og amerikansk miljø. Har vi ikke alle sammen hørt fremholdt, at den større velstand og fremskridtsfart i de protestantiske land skulde være et tegn paa Guds velvillige deltagelse i Reformationen og alt som med den fulgte? Folketroen kreerte et nyt Guds sendebud, St. Sukces.

Saa det er nok mulig at forståa hvad de mennesker mener som sier, at Verdenskrigen har dræpt troen paa en barmhjertig Gud, ogsaa i mennesker som er vokset op i en eller anden kristen tradition. Bare vi, den katolske Kirkes, martyrernes Kirkes barn, har ikke lov til at si saant. Vi har ikke engang lov til at si, Verdenskrigen dræpte vor tro paa menneskelig visdom og menneskelig barmhjertighet — for det har aldrig været os tilladt at bygge noget paa slikt. Og vi har like litet ret til at fornegte, det er kjendsgjerninger at visdom og barmhjertighet findes i selve den menneskelige natur — de findes bare sammen med saa meget andet, dumhet og grumhet, hovmod som gjør den vise enøiet som Odin, egensindighet som sætter grænser for den barmhjertiges naturlige barmhjertighet. Det er ikke vor sak at jamre over menneskenaturens bundløse fordærvelse og ublandede lumpenhet; det er vor sak at huske paa, og sørge over, at smitten, arvesyndens sot som vi slæper med os, før eller senere faar os til at svigte vore egne bedste forsætter, at alle vore tiltak begynner saa meget skjønnere end de ender, at vor guddommelige higen efter fuldkommenhet i ett eller andet altid bryter sammen, før den har naadd noget maal.

Og vi ialfald skulde aldrig ha indbildt os at Guds

barmhjertighet ytrer sig i at Han griper ind og tar fra os vor vilje, saa ofte vi vil gjøre os selv eller andre vondt, som en far tar kniven fra en liten unge. Summen av den katolske Kirkes erfaringer gjennom snart totusen aar kan ialfald aldrig bli den, at Guds barn er Guds reverunger, — Han har alltid behandlet sine barn som voksne barn, i en likefrem frygtelig grad. Det er det vi blir mindet om, hvis vi bruker vore tanker, saa ofte presten læser messen i rødt messehagl. Vi vet at Kristi Evangelium er blit baaret utover verden av mænd og kvinder som var villige til at møte pinsler og død for en Herre og Konge som selv hadde taalt pinslerne og smakt dødens beskhet. Og Gud lot dem lide pinslerne og døden. Endda vet vel de fleste av os bare litt om de hellige apostler og de første blodvidner som det staar nogen linjer om i messeboken, fordi deres fester er optatt i kalenderen. Hvor meget vet katoliker flest for eksempel om Nordtysklands kristningssaga, som presten Helmold fortæller om i sin Slaverkrønike — om missionærene som kom og slog sig ned i skogene og bygget kirker og klostere ute paa myrerne og skapte smaa menigheter av konvertiter fra de halvvilde hedenske tyske og slaviske stammer. Saa bryter der ut krig mellem to stammehøvdinge, eller en barbarfyrste blir fornæret paa en biskop eller rædd for hans magt, og han og hele hans flok blir massakrert og nybyggede byer og klostere gaar op i luer? Hvor meget vet de fleste av os om jesuitermissionerne i Kanada eller Uruguay, for et mandsmot der blev vist, og hvor tilsynelatende faafængt det var? Hvor godt kjender vi Kirkens historie i Japan i det sekstende—syttende aarhundrede — hvad for strålende resultater den naadde til at begynde med, og hvor fuldkomment de blev gjort til intet, saavidt mennesker kan se? Nei, vi har sandelig ingen grund til at blande sammen vore tanker om Guds barmhjertighet med forestillingerne om menneskelig godmodighet.

Guds godhet — den tror vi paa, bare fordi vi tror at Gud selv tok paa sig menneskelig natur, gjorde sig solidarisk med os, og derfor gav sig i syndernes hender — saan som alle vi mennesker er i syndernes hender hvor vi saa snur os i verden, og som vi vet, at hvert menneske som falder i henderne paa os, falder i henderne paa en synder. Vi hilser Jomfru Maria: «Hil dig, vor dronning, Barmhjertighetens mor», vi tilber Barnet som hun vaaker over for alle menneskers frelses skyld — fordi vi vet, hvad vi alle er med paa at gjøre mot Jesus, Gud og mand, og vi vet ogsaa, likevel er Han Frelseren som vil vores alles frelse. Frivillig har Han git sig over til os, med vilje lagt ned sit

liv og latt det tilbake — og gir vi os frivillig over til Ham, da vil Han frelse os fra stormen som vi selv reiser for at slukke visdomsgnisten i os selv, fra feighet som lammer vor længsel etter at vise barmhjerlighet, fra det perverse hovmod som gjør, at vi heller vil haandtere de gaver vi har faatt da vi blev mennesker og føle stoltheten over det vi eier og har, end vende os mot Den, som alle gaver er kommet fra. For gir vi os til at lete etter Den første Aarsak, som skolatikerne kalder Ham, maa vi ydmyke os i støvet,

naar vi tænker paa, hvor meget vi har faatt, og hvad vi bruker alt som vi har faatt til — paa hvor herlig og hvor elendig det er at være menneske. —

O Hjørnesten, som binder sammen og gjør det skilte til ett, kom og frels menneskeheten som Du har skapt av jordens slam —.

La dugg dryppe fra oven, himler, og skyerne regne den Retfærdige ned.

Jord, lat op dit skjød og la Frelseren vokse op. Rorate, coeli desuper, et nubes pluant justus.

Fulenatt.

Jeg sitter ved Lillegutts leie,
denne hans første jul,
mens lysene stille brenner
og engler daler i skjul, —

ja, iår tror jeg riktig de daler
fra himmelen ned i flokk,
og banker på ruten og vinker
til gutten, — han hører dem nok! —

For hvorfor skulde de stråle
og tindre slik, øinene hans,
hvis ikke det var for de skuet
englenes sne-fnugg-dans —?

Og hvorfor skulde de bitte-
små henderne kave slik,
hvis ikke det var for å gripe
englenes stjerneslør-flik —?

Men slik når en sitter ved vuggen,
så tenker en ofte så mangt —
ja, tankene farer så vide,
stundom lenger enn langt —.

Slik saft, ved sin Lillegutts leie,
så mangen en jule-natt,
mødre all verden over,
og vøktet sin lille skatt —

Og tenkte, som nu jeg tenker:
«min elskede, lille venn —
hvor mon i verden vide
livet vil føre di g hen —?

Om noen år er du voksen,
og jeg er en gammel mor —
og båndet imellem oss rives —
slikt hender — i syd og nord!

Og derfor jeg bøier mig stille,
og ydmyg, og bare ber:
Stjerner, tindrende milde,
le d denne lille her —!»

Maria, — inatt alle verdens
mødre vil føle for dig, —
inatt, når klokkene kimer,
og stjernene viser vei. —

Stjerner! Vis også min gutt
veien å finne frem,
slik at han går i h a n s fotspor,
som engang vant oss et hjem,
der bak de tindrende stjerner —
ja slik, at når livet er slukt,
da kan det d e r b e g y n n e, —
hyss — nu sover min gutt!

E. M. J.

*Av ganske hjerte ønsker jeg mine
kjære prester, våre ordenssøstre og
alle våre troende*

*gledelig jul og godt nytt år
og anbefaler mig til alles bønn.*

Jacob Mangers.
Ep. Sel. Apost. Vikar.

La Verna.

(Fra svensk ved Iwan B—W.)

«Kommer til mig alle I, som strever og har det tungt, og jeg vil gi Eder hvile.»

Aftensolen dalet over Toscana. Bølge mot bølge vugget Casentinos bergtopper mot hverandre i forskjellige skiftninger i fjernblått, og Poppis gamle borg hadde forsvunnet i dalens soldis, da jeg gikk høiere og høiere op mot La Verna klosteret, som St. Franciskus grunnet i klippemuren en gang for lenge siden. Trett av å kjempe for ydmykhet og fattigdom mot forfengelighet og jordiskhet innen sin egen broderkrets. Trett av å bøie nakken i den hellige lydighetens navn for å ta imot de kirkens gaver som han ikke forlangte, lengtet St. Franciskus, hele verdens venn, menneskenes, dyrenes og de døde tingenes venn, til de høie steder i naturen, hvor han kunde bøie kne under en fri himmel og begrede sin beste venns lidelser — Kristi lidelser — i stillhet.

Da dalen dernede forsvant bak ham i soldiset den augustdag han for første gang vandret op mot La Verna. stillnet alle de summende stemmer der ennu gjenlød i hans øre, og de djevlere som om natten hadde utmattet ham med sine anføtelser, strakte alle våben for den klarhet som strålte imot ham deroppefra. Og da han hvilte sig under eketrete for — svak som han var — å kunne komme op ad den bratteste bakken, kom en mengde fugler av alle slags imot ham. De flakset med vingene og sang av glede over hans komme. Da visste den hellige av Assisi at det var Guds vilje at han og hans trofaste skulde bo deroppe, ti deres brødre, de små fugler, hadde lavet fest for dem.

Mine skritt blev nu tungere, ti veien var møisommelig, men jeg så mig ikke tilbake — jeg lengtet til mitt

mål. Et uendelig øde landskap bredte sig for mig, og jeg ønsket at en kilde vilde springe op for mig i den tørre jord, som for Franciskus' følge — — da med ét lynte de siste solstråler i vinduene på La Vernas klippekirk, og de ranke rogn- og asketrær, som omkranset klosterhøiden, vinket mig til sig i aftenbrisen.

Hvor fjernt og trolsk ligger ikke dalen dernede, sett mellom trærnes grønne forheng. Der lå den verden, som franciskanerne ikke skulde flykte fra, men frelse — og naturen skulde med sin skjønnhet tjene de tjenende — så mente vel *il serafico padre*, da han lot brødrene plante. Eller vilde han måskje klæde sin bror berget og berede sine brødre trærne et sted hvor de kunde strekke sine kroner nærmere mot himmelen?

Klostergården.

Nu ringer det til aftensang, og det strømmer en fred, en selsom fred fra La Vernas klosterhøide. Hele luften er full av klokkeklang — et eneste stort velkommen til alle! Og denne luft må ha vært lettere å innånde, ti jeg gikk lett og fort op den siste bratte bakken. Kommen innenfor porten ringte jeg på hos munkene. Klosterporten åpnedes som av usynlige hender, men fra den øverste etasje hørte jeg en stemme, som ønsket mig velkommen. Deroppe møttes jeg av en brun bror — får man en så melodisk stemme og så dype øine av faste og bønn? Han lo. «Vil De virkelig bli her hos oss iaften?» spurte han. Visst vilde jeg bli. Og han førte mig gjennom mange saler, hvor dekkede bord ventet hungrende gjester, til klostergården — og lovet å kalle på mig til aftensmåltidet.

Det var lørdagsaften. I klostergården sitter arbeidsfolk og hviler etter ferden fra sine hjem i dalen; imorgen skal de alle sammen til høimessen. — Det slitte kobberkar henger over brønnen. Jeg tenker på hvor mange tusen ganger det er blitt senket ned for å hente op vann til de tørstende, og da jeg ser ned på den buk-tende landevei, undres jeg på hvor mange tusener der har vandret etter, her hvor St. Franciskus har gått i forveien. — Imorgen vil også jeg gå til høimesse. Da

kanskje den bror, som nu smilende fører pilegrimene rundt til alle de hellige stedene, byttet sin grove brune kappe med tauget om livet, med hvit silkebrocade med ordensmerket, de lyserøde torneløse rosene. Lett skal han vandre frem og tilbake i røkelsesskyer over kirkegulvet, og orgelet skal bruse som til festmarsj. Og jeg sitter der inne og ser hvordan Luca della Robbias engel kommer til jomfru Maria med bebudelsens tegn. Hvit er også jomfru Maria og hvit er engelen, men himmelens blå lyser bakenfor dem.

Klostergården, omgitt av sin lave mur og sine gamle bygninger, full av minner i hver en vrå, er et rike for sig. Her finner man veien til klippeblokken, som splittedes den natt Kristus korsfestedes, og der arvefienden kastet med sten på helgenen. Her får man høre hvorledes serafen med de seks flammende vinger blev årsaken til stigmatisasjonens under, og hvorledes Guds Moder, som satt på sin trone, omgitt av utallige himmelvesener, utpekt stedet hvor Franz skulde bygge en kirke til hennes ære og forherligelse. Kirken blev bygget; likeså opstod templet (som fra landeveien ser ut som om det hadde sine vinduer i selve klippen) på det sted hvor helgenen i medlidenhetens sublime ekstase så den flammende engelen, korsfestet som Kristus, og mottok som tegn på guddommelig nåde på sine hender og føtter naglemerkene fra korset.

Da jeg kom inn i dette rike, forlot jeg alt som jeg hadde ført med meg utenfra, ved porten. Nu var jeg redd for å gå tilbake gjennom den, ti det er ikke så ofte man slipper inn i et annet århundre og låner av dettes tro, som ligger i minnets glans og det forgangnes ro. Men solen bredte en lysende gul matte over gårdens stener. Som gjennom gyllengrønne gotiske vinduer sivet strålene gjennom løvverket deroppe i skogen, og som den verden, med hvilken djevelen fristet, bredte Toscana i all sin herlighet sig ut under bergets fot. — Hvorfor skulde ikke St. Franciskus gå foran meg i skogen også?

Bøketrærne hvelvet sig som en katedral over mitt hode. Landskapet, som tonet sig frem gjennom det grønne hvelvet, blev ikke en verden som fristet, men en stor altertavle med renaissance-malernes perspektiv i mange gjennomskuelige toner i blått og med horisontens opalfarvede skyer til bakgrunn.

Klokken, som ringet til aftensmåltidet, lokket mig tilbake til klostergården, og da jeg atter stod dernede visste jeg at det ikke bare var innenfor de beskyttende murer stemningen i vesperklengen lå. Like sterk hadde den båret mig gjennom skogen og lagt sig over avgrunnen.

Nu var det liv og rørelse omkring klosteret. Pilegrimene strømmet inn i salen hvor munkene gikk stille omkring i sine sandaler og gav dem mat. Hurtig tømtes fatene. På disse brødres solbrendte, værbitte ansikter og i deres bevelser kan man se at de er vant til å gi bort det de har tiggert sammen, og aldri står salene tomme.

Jeg fikk sitte i et værelse for mig selv — det lignet et lite rectorium — og den tjenende broren bad om undskyldning for at han ikke hadde noget annet enn «maltøl» å by mig, for det var fastedag. Han så virkelig bedrøvet ut, men mig syntes det at han bød mig de kosteligste retter, ti her hadde jeg en følelse av helligdagsaften, som kanskje aldri før.

Nettop som jeg skulde føre den sure røde vin til mine leber, hørte jeg en stemme i døren: «drikk ikke mere av den sort, De skal få en bedre!» og prioren kom inn og satte sig ved den fremmedes bord. Det var en yngre mann, med fint skårne trekk og et fornemt vesen. Han spurte mig ikke om min tro, heller ikke utbredte han sig over sin egen, han talte ikke om hvad man skal og bør. Men han talte om sin drøm, at en gang skulde alle folk samles i en eneste tro — den eneste han kunde tenke — den katolske. «Da skulde vi også komme til Sverige,» sa han og lo.

Prioren i La Verna ler vakkert. Munken slo gammel Chianti i mitt glass og jeg hevet det. «Velkommen skal Franciskanerne være,» svarte jeg. «Ti Eders forbillede synes mig mest ligne den store Mesteren.» Og i mitt stille sinn ønsket jeg at vi hjemme hadde mange slike prester som prioren i La Verna.

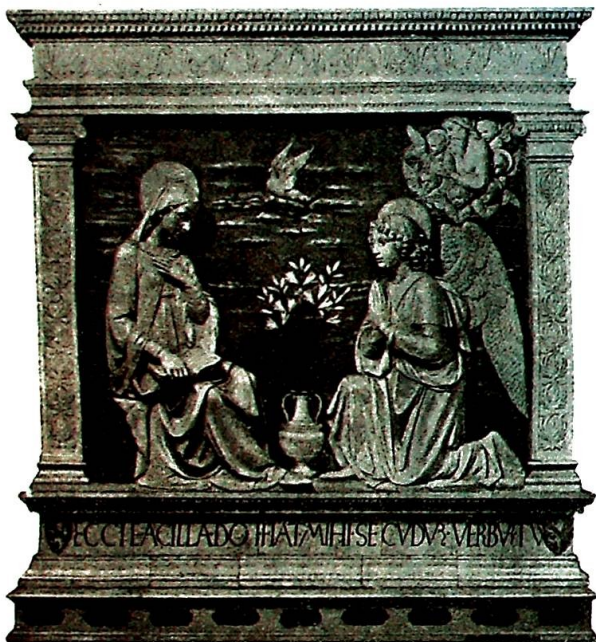
Da jeg igjen trådte ut av klosteret hadde sydens lumre varme sommernatt skjult alt i sin grå kåpe. Jeg skulde få bo hos munkene, d. v. s. i et hus lengere nede, som hørte til klosteret, og som var bestemt til å huse kvinnelig reisende, og på må få drev jeg ned en gressbakke med store trær hist og her, som lignet ut-

St. Franciskus med naglemerkene.

stilte vaktposter. Det var som om jeg famlet i mørket, langt inne i middelalderen, men ikke over messebøker og bispestaver, men bedøvet av lyden fra det fjerne krater, og ført ved hånden av en bror i brun kutte.

Midt i bakken stod en flokk kvinner, alle hadde de et broket tørklæ om halsen, og deres glinsende sorte hår var ubedekket. De talte sakte sammen, som om de allerede var på vei til messen, og deres ansikter lyste av fred i natten. De minnet om et preraphaelistisk bilde av den hellige jomfrus kroning i himmelen, hvor de, som hadde vært ringe og uansette på jorden, også fikk være med å skape fest i sin andektige glede. Jeg

Bebudelsen — av della Robbia.

fulgte dem inn i huset hvor gamle Veronica ventet oss, så som hun i femti år har ventet høie og lave, nysgjerrige og fromme kvinner, som har søkt brødrenes gjestfrihet. Hennes mørke dukknakkede lille skikkelse smøg sig stille og hurtig ut og inn i alle de forskjellige soverommene, med sengetøi, så den antikke lampe hun holdt i den ene hånd, svinget frem og tilbake med sin rykende veke.

I et kammers like ved forstuen satt to gamle franciskanermonner, som var kommet på besøk. De satt og drakk sin kaffe og var spesielt gjenstand for Veronicas omsorg. «Vi er så trette vi gamle,» sa hun og øinene lyste op i skinnet fra den bortdøende ilden på ildstedet. «Men hvad gjør vel det? Siden får vi hvile, bare hvile hos Madonna i paradiset». Hun la armen om mitt liv og lenet sitt lille rynkede ansikt mot min skulder. «Ikke sant?» fortsatte hun, «det blir deilig å komme dit, hvor alle gater løper jevne og alle byrder blir løftet av en. Der spinner ingen, og ingen samler i lader,

og vi skal vandre i side hvite klær, og vår himmelske Fader skal føde oss alle og ingen blir gammel og ingen fødes til fattigdom.»

Nonnene rørte sakte i sine kaffekopper og kvinnene stod i den åpne dør og lyttet til Veronica — alle lengtet til paradiset.

Mitt værelse var som en stor celle, med bønnepult, oljelampe og krucifiks, med det reneste gulv og snehvitt sengetøi. Her inne kunde man ikke snakke høit, heller ikke tenke de samme tanker, som nede i dalen. Derute lå gressbakken i månediset, som lignet skinnet fra en evig brennende alterlampe. I cellen blev det mig for trangt, og jeg listet mig atter ut i det største av alle templer, der offer og forsoning uavbrutt foregår. — Alle tiders bønn og alle tiders sukk, som var blitt utåndet heroppe, hørte jeg rundt omkring mig i stillheten og månen strålte ned så kjærlig med sine stråler. Den brune broren var atter ved min side, men ingen lyd av sandaler som rørte ved marken hørte jeg, og jeg våget ikke å puste høit av frykt for å jage ham bort. Der hvor poplene stod ensomme oppe i bakken følte jeg hvordan han la sin hånd på min skulder og tvang mig i kne. Natten var svøpt i tåke og stjernene blinket med matte øine ned i den, men over tretoppene strålte en stille planet. Jeg så stjernen like i ansiktet og talte med den som om jeg talte med min mor. Den lokket frem den ene bekjennelse efter den annen og til sist strømmet der fra min sjel en bekjennelse som jeg neppe med ord kunde ha formet så fyldestgjørende, og jo lengere jeg bad desto dypere skuet øiet deroppe ned i den dunkleste vrå i min sjel. Da hørte jeg hvordan de trengte sig omkring mig i bakken alle de furier som jeg trodde jeg hadde stanset utenfor klosterporten, og det gikk som et sukk gjennom poppelens bladverk. Tåken skjulte stjernen, det blev så mørkt omkring mig, og min brune bror fornå meg ikke mer. I avmektig vrede stod jeg op og la armene fast om poppelens stamme. De skulde ikke få mig løs herfra de blodhundene som forfulgte mig dag og natt, her vilde jeg ha fred, fred.

Det forgangne står alltid å venter på å bli sluppet inn i det nærværende, når dets tid er inne, men var vel øieblikket inne nu? — Hadde kirkevinduene lyst så vennlig mot mig fra klippen og klokkenes klang løftet mig inn i et sabbatsrike, for at jeg først derfra skulde kunne måle avgrunnens dyp? Jeg satte mig stille på marken å ventet.

Da kom han tilbake min brune bror, og jeg satt urørlig for å opfatte hans hvisken gjennom tidene. Han talte om hvordan han aldri hadde attrået noget for sig selv, hverken av skjebnen eller av menneskene, men hadde blitt rik i sin fattigdom, ti han gav alltid, en flik av himmelen hadde han bredt ut på jorden, fordi han hadde vendt lykken ryggen og søkt ulykken. Han talte om — og nu blev hans hvisken så svak, at jeg neppe kunde høre den — hvordan han hadde vokset sig rak, fordi han hadde lært sig å bøie nakken, og uovervinnelig, fordi han aldri hadde stått det gode imot. Jeg la mitt øre til marken for å lytte til hans

skritt når han gikk og jeg hørte hvordan de gav gjensyd i klostrenes celler, og under de lave hyttenes tak — ja helt langt bort — innenfor Jerusalem's mure, der hans brødre holder vakt ennå i dag. Jeg hørte vingslag i luften som av tusen fugler, og da jeg hevet blik-

ket opad, så jeg en skikkelse i munkekåpe glide mot den glorie månen kastet blandt skyene i dempet sølvglans. Og fra menneskers, dyrs og planter's slummer steg i drømmene en bønn som åndedes gjennom nattens stillhet: *Ora pro nobis.*

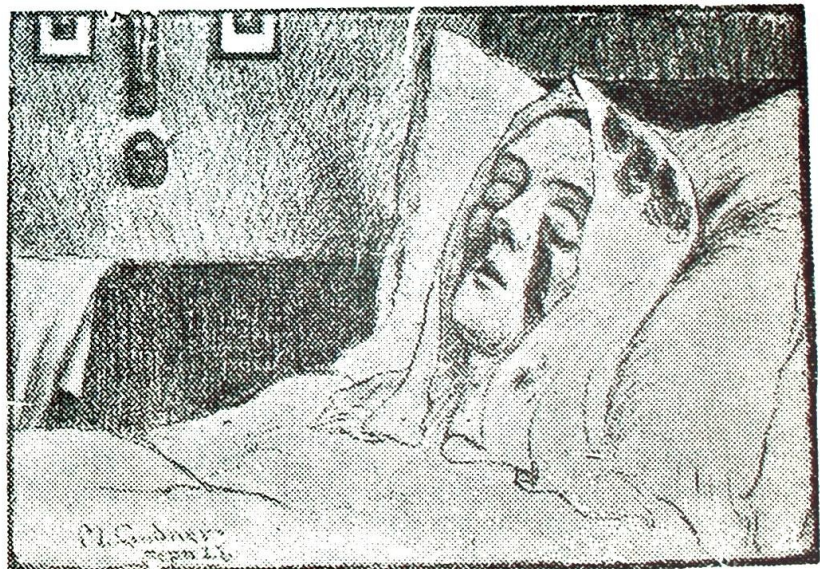
NYE RØSTER OM KONNERSREUTH

«Konnersreuth-mysteriet» blev jo av den store ofentlighet først oppfattet som en sensasjon, som en slags spøkeri, og man trodde å kunne avferdige sig med det på denne måte, men stadig lever interessen om det, og nu i høiere grad enn noensinne før, siden de kirkelige autoriteter har anbefalt å underkaste Therese Neumanns åndelige og legemlige tilstand en ny streng medicinsk prøvelse. For den fulle oppløring av dette «problem» er en medicinsk videnskapelig dom selvfølgelig meget ønskelig — for den endelige kirkelige holdning er den den uundgåelige forutsetning, ti de kirkelige autoriteter må ha uimotsigelige kjenngjerninger å bygge sin avgjørelse på. Men jevnside med de medisinske og psykologiske orienteringer står et annet problem, som er både viktigere og ennå mer betydningsfullt for tiden. Og det er det spørsmål, om ikke Therese er en læremester for vår tid, som er så tilbøielig til å tvile på åndelig hjelp og vente all frelse gjennom den materielle verden? Lærer ikke den stille lidende i Konnersreuth oss, hvilken overmektig kraft som kan komme fra en sjel som i sin betraktning av det guddommelige og i sin opgaven av alt det jordiske plastisk fremstiller for oss den hemmelighetsfulle forbindelse mellom askese og mystikk? Vi har hos Therese Neumann uten tvil å gjøre med en triumf av sjelens krefter over det legemlige og dets fordringer — en triumf, som det rasjonalistiske nutidsmenneske står hjelpeløse overfor, fordi han har glemt å gi det underfulle — og enhver seir av ånden over stoffet er et under — plass i sitt verdensbilled.

Ved Thereses leie — hvor hun oppfatter sine smerter som en soning for fremmed skyld og synd, og derfor selv vil dem så inderlig, fordi hun dermed frigjør veien til Gud for de villfarende og de feilende — må all skepsis og alle materialister forstumme. Man kan ikke engang ta sin tilflukt til diagnosen «hysteri», som man ellers alltid griper til, når alle naturlige forklaringer brister. Thereses åndelige innflytelse er så stor på alle dem, som er åpne for hennes ordløse preken, at man med rette kan kalle henne en åndelig lærekraft, et symbol for materiens maktesløshet.

Meget få, som har skaffet sig adgang til henne, er gått fra henne uten å merke en velsignende innflytelse. Om mange vet man allerede, at deres besøk hos henne har vært bestemmende for hele deres liv.

Dr. Gerlich, tidligere chefredaktør for «Münchener Neuesten Nachrichten», er f. eks. efter å ha sett hvad der foregår i Konnersreuth konvertert fra protestantismen til katolisismen. Et lignende tilfelle er jøden dr. Benno Karpeles, som før krigen spilte en slik rolle i det politiske liv, at ingen vilde tiltenke ham noensinne å finne veien til den katolske Kirke. I et foredrag, som dr. Karpeles nylig har holdt i Wien, har han talt om sin «Damaskusoplevelse». Han talte om det overveldende inntrykk, som Therese gjennom lidelse av Kristi pasjonsvei hadde gjort på ham — om hennes hellig-enfoldige fromhet som inspirerte det svar hun ga ham på hans forespørsel om, hvorledes han skulde komme til troen: «Gjør dig ingen bekymringer om dette — jeg har tatt en lidelse for dig på mig!» — om det at hun i 7 år ikke har tatt næring til sig, hvilket man ikke har lov til å betvile sannheten av overfor mennesker som gjør et så pålidelig inntrykk som hennes foreldre, for slett ikke tale om henne selv — og endelig berettet han om sin dåp i Konnersreuths sognekirke, hvor Therese var hans gudmor. Dr. Karpeles sa bl. a.: «Fra første øieblikk var jeg ikke i tvil om at Therese talte sant. I hele min levetid har jeg ikke truffet et menneske, som i den grad bærer sannhetsstemplet på sin panne. Hennes sannhetskjærlighet er så stor, at hun selv som lite barn ikke vilde høre eventyr, fordi de jo var «usanne» historier! Hvad der foregår i Konners-

Therese Neumann på sitt leie.

reuth lar sig ikke forklare naturligvis — det er overnaturlig. Jeg har funnet veien til kirken og til troen under det mektige inntrykk av hvad jeg selv har oplevet og sett i Konnersreuth — ikke ved hvad jeg har lest og hørt, eller hvad de mennesker, som årevis har kjent Therese, har fortalt mig. Og jeg vet, at jeg ikke er den eneste: de tre til fem hundre brever, som daglig innløper til Konnersreuth, forteller alle om det samme, at Konnersreuth har ført mange tilbake til troen og styrket de svake i sinn. For mig er Konnersreuth det absolutte bevis på at Gud har noe nytt i sinne med oss, og at Han nu har funnet tiden inne til å minne oss om, at der finnes noe mer og noe høiere enn bekymringene for det daglige brød og de daglige adspredelser.»

Ikke mindre interessant er en dom som universitetsprofessor i Bonn, dr. J. M. Verveyen, uttaler — en lærd, som opprinnelig er utgått fra et katolsk miljø, men i øieblikket i alle tilfelle formelt står katolisismen fjern. Verveyen talte også i Wien over «underet i Konnersreuth» og sa, at strålene fra Konnersreuth først nu vilde komme til å skinne i full glans, idet han betegnet Konnersreuth som det «viktigste, ja det betydningsfulleste tidsproblem. Om Thereses absolutt faste sier den lærde: «Det er bevisst at «Resl» ikke siden 1925 har tatt fast føde og ikke siden 1926 flytende ernæring til sig. Og man kan ikke tvile på sannheten av dette, når man kjenner hennes foreldre og hele hennes familie, og ikke minst når man kjenner sognepresten på stedet. Dertil kommer også at denne næringsløshet er kontrollert av fire edelig festede Franciskanerinner og av læger som alle har avlagt ed på at Therese ikke engang har forsøkt å ta næring til sig i all den tid kontrollen varte. Efter noen ubetydelige svingninger veiet hun efter 14 dages forløp nøiaktig det samme som da kontrollen begynte. Her virker åpenbart en faktor som vi ikke kjenner. Man skulde tro at hun står i forbindelse med en kosmisk kraftkilde og kan lede visse stråler inn til sig. Eller gis der virkelig et brød som lever og gir liv — den hellige Thomas av Aquinas «panis vivus»? — det ligger nokså nær å tenke på det eukaristiske brød. I den almindelige dom sier man som filisterne: «mennesket kan ikke leve uten næring». Nei — det kan det ikke, hvis ikke ganske særlige omstendigheter støtter til. En naturlov består kun så lenge til bestemte begivenheter har bestemte følger.»

Og på spørsmålet om hvad Konnersreuth har å si vår tid svarer dr. Verveyen: «Når menneskeånden forbinde sig helt med Kristi ånd og med Guds ånd, er det da umulig at ånden ikke får en alt dominerende innflytelse på legemet? Da forstår vi Thereses tilfelle. Ved lidelse er flere sjeler blitt reddet enn ved prediken. Dette ansikt lyser gjennom Konnersreuth. Therese Neumann er et menneskebarn, hvis Jeg i voksende grad er avtatt og dødt: «Når Gud vil det, lider jeg videre». Hun har nådd en modenhetsgrad og gjennomgått en lutring med det resultat, at hun kun lever i ordene: «Skje *Din* vilje!» I henne velder den dypeste Kristus-kraft op i våre dager. Deri ligger hennes menneskelige storhet, hennes storhet i helliggjørelsen — ikke

ved å vende sig bort fra verden, men ved å stille sig åpen for den. Hun er en representant for samaritaner-ånden, offerviljen og den uovervinnelige åndsstyrke. Hvad der skjer i Konnersreuth betyr en overskridelse av hverdagslivets grenser og viser derfor opover. Skeptikeren, fornekeren og spotteren vil forgjeves anstrenge sig, når høiere krefter griper inn.»

En Nonni-bok.

Av Lars Eskeland.

Jon Svensson: Die Feuerinsel im Nordmeer.
«Nonnis Fahrt zum Althing». (Herder & Co. Verlagsbuchhandlung, Freiburg im Breisgau).

Nonni er for lenge sidan vorten kjend og kjær kring um i Europa, og lenger. Det er ikkje ofte at ein bokmann vinn seg so mange og so trufaste vener som han. Og det gjekk heller snart. Han var noko upp i åri komen då han tok til å skriva. Men han vann born og ungdom for seg med ein gong, alle stader som bøkene hans nådde fram, og det gjekk frå land til land. Han minner i so måte ikkje so lite um H. C. Andersen, eventyrforteljaren. Det er ikkje eventyr Nonni fortel; han segjer sanne sogor. Men han gjer det med ein forunderleg frisk barnehug. Og det er det som er løyndomen med den godhugen som han vinn seg alle stader. På han høver det heilt ut det gamle vene verset:

Kan du igjennem din strid og din dåd
redde det barnlige skjær til det siste,
da har du regnbuen over din gråd,
glorien over din kiste.

For nokre år sidan møtte eg han i Frankrike, og skreiv um han i «Kimer I Klokker». Eg vart glad i han med ein gong, — eller det er vel rettare å segja at eg var glad i han fyrr me såg einannan, for eg hadde lese eit par av Nonni-bøkene og hadde greida på livslagnaden hans i store drag, denne livslagnaden som er eit einaste strålende eventyr, like frå den ukjende fatige guten fór frå Island, heimlandet sitt, i tolvårsalderen og kom til Frankrike, gjekk igjenom fleire høgskular, vart katolikk og jesuitt-pater, og til slutt ein namngjeten bokmann, kjend og avhalden i mange land. Slik ein glans gav han heimlandet sitt, at det islandske riksstyret sende han innbjoding frå heile folket til å koma heim til tusundårs-høgtidi i 1930, ei høgtid som heile kulturheimen var med i. Med denne innbjodingi fylgde det ei fråsegn um at det var staten som vilde kosta heimferdi hans.

Det er då um denne ferdi han fortel i siste boki si, og ho er like frisk og levande som dei beste andre Nonni-bøkene. Alle stader møter han berre vener, og dei fegnast for dei fær sjå han og tala med han, høge og låge, unge og gamle.

Eg trur mest han når høgdi i forteljekunsten sin i stykket um sjølve heimkoma og um samværet med biskop Meulenberg og alt han fann på til å gjera det hugnadleg for gjesten sin, eller gjestene rettare, for Nonni hadde sjølvsagt ein unggutt med seg på ferdi — han vilde ikkje havt halve gleda av heimferdi si utan. So kjem då den store festen, som inkje noko anna land hev havt maken til, for di høgtdi serleg galdt Althinget, det eldste parlament i verdi. Det vart minnerike dagar.

3 månader er Nonni på Island, truleg for siste gon-

gen. Han ferdast i by og på land, i aust og vest, i nord og sør. Ein stad møter han ein liten barneflokk. Brått stansar ein av smågutane framfor Nonni og spør:

«Kva heiter du?»

«Eg heiter Jon Sveinsson.»

«Men kva heitte du då du var liten?»

«Då kalla dei meg Nonni.»

«Å, *det er han*, det er han som hev skrive Nonni-bøkene!» ropte guten til dei andre.

Ein dag står so Nonni på Skálholt, det gamle biskopssætet, der Jon Arason vart retta og gjord til martyr for den katolske kristendomen sin. Det er ei stor stund, og ein kunde ikkje havt noko imot at Nonni hadde stansa lenger der og fortalt denne saga i få ord.

Men gode Nonni, kvifor kjem du aldri til Noreg?

Julestemning fra Neapel.

Av AUGUSTA LUND.

Hvilket forunderlig sted dette Neapel. Anderledes enn alle andre steder, fordi livet ser ut for den fremmede som bare fest her.

Hvad er det, han ser og hører, som formelig beruser ham, så han bare kunde ha lyst til å rope: Leve! Leve! Leve! — av full hals.

Intet usedvanlig.

Det er selve livet i Neapel, sådan som det utfolder sig til hver eneste dag. Disse brokete optog av muntre mennesker, denne larm av gående og kjørende, disse fyrige, idelige piskesmeld, dette yrende liv med sang og for full musikk, som fortaper sig langt oppe i den blå luft — fra åpne vinduer, fra ballkonger og terrasser. — — Hvilket forunderlig sted! Hvilket barokt skuespill, hvor hvert et menneske, man møter, hører med til de agerende!

En vandring i det gamle Neapel ved juletider er som å leve i et eventyr fra «1001 Natt».

For fire—fem år siden finner De undertegnede en aften sammen med to innfødte «venninner i disse strøk». Vi vandrer gjennom mørke smugg. Snart er vi nede på jorden, snart balanserer vi opad steile, smale trapper, som synes å forsette i det uendelige. Over våre hoder smelder og blaffer det mystisk. Det er vask, som oppe i høiden er utspendt på snorer fra hus til hus. Snart ligger gatene i mørke, snart i et strålende lys, og husene synes å være gjort av bare mat, som i eventyret. — Kremmerne har flyttet alt sitt

kram ut av bodene og selger sine varer stablet op over husveggene. Jeg ser stamper med oliven, tønner med oliven, små grønne frukter og andre store som egg, saftige, grønne capsa-oliven, og tørrede sorte oliven. Og så er der fiken. Brune fiken i snorer som halsbånd og grønne fiken i esker innlagt med mandler, pinjefrø og alt godt. Berge av mandariner og citroner ser vi. Men der er også solidere kost: Spekeskinker fra Capo di Monte, de beste i Neapel, i hele Italia. For det er flekk av sorte svin fra Calabria, hvilke har saftigst og best kjøtt. Og der er nydelige, kunstferdige smørfisker fra Salerno, hvor melken er gul og fet. Og Pasta Calabrese (det er all slags syltede frukter presset sammen til en vidunderlig deig). «Torrone fimissimo» fra Avellino (som ved jordskjelvet for to år siden blev jevnet med jorden) er også å se i lekre små esker. Det er sukkertøi laget av pinjefrø og honning. Dadler — å, allverdens herligste spise er laget op-etter husveggen!

Ved siden av matbodene bærer det ende ned i dypet. Vi ser det lyse langt nede fra jordens indre. Der stiger op den herligste duft av sommer og blomster, mens den fyrige Vesuvio-vin ustanselig flyter i strømme fra baril og fra fat. «Lacrymo Christi», Muscateller, vin fra den røde jordbærdrue, varm og sterk, som den fra vulkanens hjerte. Og larmen fra de lystige meapolitanere i vinkjelleren stiger op som torden fra jordens indre.

Fra neste sted velter der ned en tykk, hvit røk. De koker smultringer derinne. Specialità di Napoli. Og kokken er utstaffert med hvit drakt, tyrkerlue på hodet og hele brystet behengt med ordener, som dingler og dangler, mens han skriker og hviner i spisse, skjærende lyd, som formelig bringer luften omkring ham til å revne: Specialità di Napoli! Sempre caldo, sempre caldo! (alltid varm!) I nabohuset en mann med en gammel luslitt floss på hodet og iført et stort hvitt tørklæ. Han står og trekker en lyserød silkehespe over en krok. Han haler og drar, haler og drar, til silkehespen blir flere meter lang, så legger han den sammen, bretter et rødt bånd, som han har varmet over trekull bakerst i boden, omkring hespen, drar den atter ut og vrir den kunstferdig sammen. Og tror de ikke, at der kommer de delikateste sukkerstenger ut derav! De går som varmt brød, mens han sliter og haler og svinger, plystrer og freser: Dolce sempre caldo, sempre caldo! (Alltid nylaget sukkertøi!). Disse sukkerstengene er det morsomste av det hele. I neste bod ser vi den første prosess: Brent sukker tas av ilden, tilsettes farve og slåes på en marmordisk. Det behandles med en kniv, til hendene kan berøre det. Men da skal jeg si det får traktering! Det hales og dras, til det blir ganske seigt og skinnende. Så slenges hespen op på kroken o. s. v.

I en annen bod står en mann i antrekk som en virkelig julenisse og putter en teskje sukker ned i en maskine som går ustanselig rundt. Plutselig legger der sig et løst stoff, som nærmest ser ut som limet vatt, om kanten. Med uhyre fingerferdighet putter han det så stykkevis ned i hvite papirlapper, hvorpå det med lynets hurtighet går ned i maven på barneflokkene omkring. Og trollmannen har alt sitt habengut med i boden. På veggen et heklet sengeteppe, i en tull med filler i en krok et spedbarn, og rundt om boden står større poder som går faren til hånde med alle ting.

Herfra kommer vi atter inn i et belgmørkt, uhyggelig strøk. Vi bøier oss ned mot en lav dør, går gjennom flere rum og står plutselig inne i en søileskog. Her er tusmørkt. Det er som skogen står inne i et forhekset berg. Det lyser overalt opefter av gull og edle stener. Det lyser og glitrer. Plutselig tendes tusender av lys og vi ser oss midt inne i en praktfull kirke. Den er i gull og blått og hvitt — i kolde farver. Det er som et eventyrlig rikt porcelenshus, og i rummet lyder den skjønneste sang, jeg har hørt i mitt liv. Det sildrer over oss som av sølvregn. I neste øieblikk

er det som torden, der sprenger taket, og stiger like op mot Guds trone.

Slutningsverset lyder alltid siden i mine øren:

Dormi, benigne Jesu, in dulci somno,
Dormi, dilecte Puer, j'am dormi, dormi,
Dormi, pro te Maria stat vigilans,
Te natum Salvatorem adorans,
Te solum lacrymans unda suspirat — —:

(Oversatt av Dr. Mgr. K. Kjelstrup).

Sov, barn Jesus, vår lille skatt —
sov barn Jesus, Du blide! —
Husk, Maria vil dag og natt
våke ømt ved Din side.
Trygt Du hviler ved hennes bryst —
sov barn Jesus, Du kjære! —
Stormen tier, og alt er tyst,
Dig til heder og ære.
Ute natten er lys og sval —
sov barn Jesus, Du ømme!
Ser Du himmeriks kongesal
i Dine fagre drømme?

Hil Dig, barn Jesus, Guds evige Ord,
født av Maria som Frelser på jord!
Takk at Du deler vår sorg, våre savn —
evig vi signer Ditt hellige navn.
Amen.

Religiøs kunst.

«Gjør regnskap!» — ordene er vel rettet til forvalteren, men Herren ser ut over ham og hen til oss alle sammen — ti Herren forteller om andre, men mener oss — og Hans ord er en hake som griper fast i vår samvittighet og får oss til å tenke over, om vår gjøren og laden er nyttig eller skadelig, og om vi er oss vårt ansvar klart bevisst.

Ti de fleste av oss tenker ikke større over dette. Det er som Joh. Hatzfeld sier: vi flykter heller bort i nye handlinger enn vi grunner over om de gamle er bra og har tjent noe godt, tjent det *heles* vel — flykter fordi vi er litt redd for, at en slik ettertanke vilde bli en temmelig sterk påkjønning for vår selvtilfredshet. Men — den virkelige årsak til at vi ikke så gjerne beskjeftiger oss med vår ansvarsfølelse er dessverre for det meste den, at vi simpelthen har glemt dens eksistens — glemt at vi alle er knyttet til hverandre. Vi har glemt at våre tanker og handlinger ikke blott vedrører oss selv, men at de også stråler ut fra oss og virker på våre omgivelser. Vi kommer aldri utenom det faktum, at hvad et menneske gjør, gjør han ut fra sin

forbindelse med hele menneskeheten, og at alle våre gjerninger derfor har tilbakevirkende kraft på andre mennesker.

Derfor vilde meget bli anderledes om vi var anderledes.

La oss ta en enkelt ting: vi har alle ansvaret for, at vår tid ikke frembringer den moderne kirkemusikk vi trenger, men at vi må holde oss til fortidens store mestre på dette område. Selvfølgelig blir de fleste høist forbauset over en slik påstand og tenker spontant: «Hvad er dette for en overdrivelse? Musikken kommer da ikke mig ved — jeg er bare en høist almindelig kristen!»

Akk, gid det var så vel, at vi *alle* var «ganske almindelige» kristne! Da vilde vi med engang også i våre dager kunde skape en sterk religiøs kunst. Vi behøvet da ikke mer som nu å måtte flikke kirkemusikken sammen, som man gir en lam krykker! — vår tid mangler den store sikre følelse for et kunstverks indre linje. Vi søker utvendig fra å utstikke en slik linje, men det hjelper ikke fordi intet kunstverk opstår utvendig fra.

Hvad er det som mangler? Jo, et inderlig religiøst samfundsliv — en strøm av kristne gjerninger — en gjenoplevelse av de store eksempler på selvovervinning og viljesoffer. Ti en kunstner kan ikke leve i et lufttomt rum — hans persons instrument må opfange og gjengi de toner, som fra sjelivet om ham, fra menighetens samfundsliv om ham, strømmer ham imøte. Og i våre dager, hvor det religiøse ikke toner tilstrekkelig høyt og tydelig, blir den kunstneriske gjenlyd også svak og ufullkommen. En stor alvorlig religiøs kunst kan ikke opstå, hvor de store religiøse mennesker, den religiøse tid mangler. Kunsten er alltid blomsten av en idé som blir *levet* — ikke av en som bare blir *lært*. Malt ild brenner ikke og talt kristendom virker ikke. Stor religiøs kunst er alltid resultatet av en stor religiøs vekkelse!

Det hjelper ikke at vi klager over tiden og skriver tykke bøker om den — kun et hjelper: det store religiøse gjennombrudd til Kirken — derfor venter kunsten av idag på at klippen skal gi vann igjen, at den levende tro igjen skal springe frem i våre sjeler — at ansvarsfølelsen igjen skal vokse sig sterk og stor. Kunsten av idag er alvorlig nok i sin innstilling, men den mangler den ærbødighet og den mystikkens kraft som besjelet komponister fra Palestrina til Bruckner. Mange av oss har glemt å knele innvendig, hvor meget vi så utvendig synker i kne. Vi har ikke nær så megen respekt for det hellige som for det jordiske, og hvor ærefrykten mangler blir alle kilder til kunst forgiftet. Vi må ikke dadle kunstnere for *de* ikke skaper god religiøs kunst — skylden er hos oss, som ikke skaper miljøet for denne kunst.

Hvad kan vi da gjøre? Jo, følge den anvisning som Herren har gitt i lignelsen om forvalteren. Vi må bli kristne helt igjennem og skape en kristen form som ikke bare er en formel. Vi må ha en stor levende menighet, hvis tro er en forening av menneskekjærlig-

het og kjærlighet til Gud, og som virkeliggjør dette i sitt livs streben. Ut fra dette miljø vil en ny Palestrina stige frem, og kunsten vil igjen vise veien til den høiere verden med sine rene toner. — Også den religiøse kunst vil da få *sin* jul påny — —.

Den døde -

*Anta dig, o Gud, den kvinne
som ventet så ydmyk-blid
som Anna, den profetinne,
på din besøkelsestid!
Som Jakob med englen brødes
med dig hun i bønnen stred
for å se Frelsen fødes
og fare herfra i fred!*

*Selv skrev hun sitt navn i sannet
du, Herre, i Livets Bok —
og ventet — stille i landet —
på Kongssønnens bryllupstog.
Så løft hennes dødningslagen
som var det ett brudeslør,
og la henne se livsdagen
som aldri kvelder og dør!*

A. Langsted.

Søster Louise-Antoinette

IN MEMORIAM.

Siste gang jeg så dig, lå du der i din skjønne, sorte drakt som St. Josefssøster — med lukkede øine — med henderne foldet omkring det hellige kors.

Skulde jeg virkelig aldri se dig smile mer — aldri tale med dig mer? Jeg kunde ikke fatte det! For vi hadde jo stått hverandre så nær — det var et forhold som mellom mor og datter, men hvor den ene bare hadde gitt og den annen bare mottatt. Fattig og ensom stod jeg der og forsøkte i en uendelig takknemlighet å samle ditt skjønne billed.

Å ha hjerte uten hode er ikke bra — å ha hode uten hjerte er verre — men *du* hadde begge deler i harmonisk forhold, og det var det, som gjorde dig så verdifull. Derfor skal du takkes for *alt* — ikke alene for din ypperlige undervisning i ditt klare skjønne sprog, men mest av alt for alt det gode, du lærte oss ved dine ord og ved ditt eksempel. Du som levet «innestengt» i et kloster var alltid den muntreste og gladeste av alle. Vi kom til dig med våre små og store sorger og alltid hadde du hjelp for oss — med gode og kloke råd som du strødde som gullkorn om dig med overdådig hånd — uten tanke på dig selv eller på din egen fordel.

Som en av dine eldste elever har jeg kjent dig i omkring 25 år, og jeg har sett så uendelig mange eksempler på din uegennytte og ditt varme brennende hjerte. Jeg vet at du daglig innesluttet mig i dine bønner, og at du fulgte mig og våket over mig enten jeg var hjemme eller ute. Et lite bevis på din kjærlige omtanke: når du sendte mig dine sirlig skrevne ypperlige franske brever var der alltid innesluttet noen linjer til mitt vertskap med opplysning om mig selv, om min slekt og om mine forhold. Det var som en mors angst for at hennes datter ikke skulde få en verdig mottagelse hvor hun kom.

Og når jeg så tenker på, at du i alle disse år gikk en eneste korsgang, fra smerte til større smerte — uten en klage, så er det næsten ufattelig! Det var bare en fure ved munnen og din ansiktsfarve som røbet, hvordan du i virkeligheten hadde det. Uten en klage, sier jeg. Jo — en gang klaget du. Det er nu en 3—4 år siden. Du syntes det gikk tilbake med hvad du kunde yde til instituttet, for du fikk ikke nok elever. «Be Gud riktig brennende for mig, at jeg må få mange elever, så jeg kan være til nytte her, hvor jeg er satt, ellers vil jeg fylles av vemod» — sa du gang på gang. Jeg lovet det — men jeg følte et sting i hjertet, for jeg så på dine øine, at dine legemskrefter holdt på å ebbe ut, og at du bare holdt dig oppe ved din ukuelige vilje. Men et par uker etter, da jeg traff dig igjen, kom du mig imøte med et strålende smil: «Tenk — dagen efter at De hadde besøkt mig fikk jeg 10—15 elever, og siden har jeg fått fler og fler, så jeg skjønner ikke hvorledes jeg skal kunne ta mig av dem alle sammen!»

«Å, de første kom altså på min fødselsdag,» utbrøt jeg strålende; «kanskje mine fattige bønner har hjulpet Dem!»

Du hjalp mig de hundre, de tusen ganger, og en gang fikk jeg den Nåde å hjelpe dig — men det var ved din barnetro, som du hadde ført mig tilbake til, som du hadde hjulpet mig å få tilbake.

Kjære, elskede søster — vi møtes engang bak stjernene: Og da vil du lære mig ennu mange, mange ting — — —

A. L.

Herhjemme: —

Julespill

opføres 3dje juledag av barna fra St. Sunniva og St. Olav skolene i gymnastikksalen. Se annoncen. Det er i år et fransk hyrdespill som blir fremført og forestillingen anbefales på det varmeste.

Hamar.

Lørdag aften den 10. ds. holdtes månedsmøte i Hamar lokalforening av St. Olavsforbundet. Hr. Ivar Ruyter var kommet fra Oslo og holdt et interessant, ekte katolsk foredrag over emnet: «Religiøs tegne- og billedkunst», som senere på aftenen blev illustrert ved en godt utvalgt serie lysbilleder av den skjønneste klassiske kirkekunst.

As.

— og derute:

Vatikanbyen.

Man har ment — og flere katolske blad har allerede slått til lyd for det — at 1933 av den hl. Fader vilde bli forkynt som jubileumsår, fordi det da er 1900 år siden Kristi død. «La Vie Catholique» dementerer imidlertid denne antagelse — men mener at det kommende år vil bringe mange nye helgenerklæringer, deriblandt Don Boscos.

Verdensstatistikk over den katolske geistlighet.

Ifølge pater M. Spitz O. S. B. finnes der ialt 321,000 katolske prester, hvorav 257,000 sekularprester og 64,000 ordensprester. I Amerika er der 51,500 — Europa 252,000 — Afrika 4800 — Asien 10,500 — Australien 2200. Siden begynnelsen av dette århundre er det samlede antall katolske prester vokset med 91,000.

Øst-Tyskland.

De katolske arbeiderforeninger i Øst-Tyskland er siden 1929 steget til det dobbelte medlemantall og teller nu 53,000 medlemmer, hvorav de 57 pct. er arbeidsløse og 20 pct. arbeider på dagleie. En hovedopgave for forbundet er å pleie dets medlemmers religiøse liv likesom det som katolsk kulturarbeid beskjeftiger sig med folkeutdannelsen og socialøkonomisk opplysningsarbeid.

Schweiz.

Til almindelig overraskelse er det katolske konservative partis mangeårige president, kantonen Freiburgs regjeringschef, dr. Ernest Perrier, inntrådt i et fransk benediktinerkloster for å studere teologi og derpå vende tilbake til Schweiz som ordensprest. Dr. Perrier er en av de mest skattede personligheter i Schweiz' politiske liv. Han er f. 1881 og er utdannet som advokat, en glimrende taler. I forrige år var han nasjonalrådets vicepresident og i 6 måneder har han ledet avrustningskommisjonen i Genf.

Gledelig jul og godt nytt år

ønskes alle bladets abonnenter, annonsører, lesere og medarbeidere av

St. Olavs redaksjon.